

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

LÊ THỊ PHƯƠNG DUNG

**CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU KINH TẾ NÔNG NGHIỆP
TẠI HUYỆN ĐẠI TỪ, TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Chuyên ngành: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

LÊ THỊ PHƯƠNG DUNG

CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU KINH TẾ NÔNG NGHIỆP
TẠI HUYỆN ĐẠI TỪ, TỈNH THÁI NGUYÊN

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 60.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. TRIỆU ĐỨC HẠNH

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn "*Chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp tại huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên*" là kết quả của quá trình học tập, nghiên cứu khoa học độc lập, nghiêm túc của bản thân, không sao chép từ công trình nghiên cứu nào khác. Tôi hoàn toàn chịu trách nhiệm về những nhận xét đã đưa ra trong luận văn này.

Thái Nguyên, ngày 26 tháng 10 năm 2016

Học viên

Lê Thị Phương Dung

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tiên em muốn gửi lời cảm ơn tới quý thầy cô trường Đại học Thái Nguyên, những người đã trực tiếp giảng dạy, truyền đạt những kiến thức bổ ích cho em, đây chính là những nền tảng cơ bản để em hoàn thành bài luận văn này.

Em xin cảm ơn sâu sắc tới giảng viên TS. Triệu Đức Hạnh đã tận tình quan tâm hướng dẫn, nhiệt tình chỉ bảo, giải đáp cho em những thắc mắc trong quá trình nghiên cứu để em hoàn thành tốt bài luận văn này.

Em cũng xin chân thành cảm ơn Ban lãnh đạo, các cán bộ huyện Đại Từ cùng các hội viên đã tạo điều kiện, giúp đỡ em được tìm hiểu tình hình cụ thể về nông nghiệp huyện Đại Từ, đồng thời đã dành thời gian chỉ bảo hướng dẫn và tạo mọi điều kiện thuận lợi để em có thể hoàn thành bài luận văn này.

Thái Nguyên, ngày 26 tháng 10 năm 2016

Học viên

Lê Thị Phương Dung

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC BẢNG.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Đóng góp của luận văn.....	3
5. Bố cục của đề tài	3
Chương 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU KINH TẾ NÔNG NGHIỆP	4
1.1. Cơ sở lý luận	4
1.1.1. Cơ cấu kinh tế	4
1.1.2. Đặc điểm của chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp.....	7
1.1.3. Xu hướng của chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp.....	8
1.1.4. Nội dung chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp.....	12
1.1.5. Các nhân tố ảnh hưởng đến chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp.....	14
1.2. Cơ sở thực tiễn về chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp.....	19
1.2.1. Kinh nghiệm chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp của huyện Gia Bình, tỉnh Bắc Ninh	20
1.2.2 Kinh nghiệm chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp của huyện Yên Dũng, tỉnh Bắc Giang.....	22
1.2.3 Kinh nghiệm chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp của huyện Bảo Thắng, tỉnh Lào Cai.....	24
1.2.3 Bài học rút ra cho huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên.....	26
Chương 2 PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	28
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	28

2.2 Phương pháp nghiên cứu.....	28
2.2.1 Chọn điểm nghiên cứu	28
2.2.2 Phương pháp thu thập thông tin	28
2.2.3 Phương pháp xử lý thông tin.....	29
2.2.4 Phương pháp phân tích thông tin	30
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	31
Chương 3. THỰC TRẠNG CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU KINH TẾ	
NÔNG NGHIỆP TẠI HUYỆN ĐẠI TỪ, TỈNH THÁI NGUYÊN	34
3.1. Đặc điểm của huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên	34
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	34
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	35
3.2. Chủ trương, chính sách của tỉnh và huyện về chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp	40
3.2.1. Chính sách của tỉnh	40
3.2.2. Chính sách của huyện.....	42
3.3. Thực trạng chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp tại huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên.....	43
3.3.1. Chuyển dịch giữa nông nghiệp, lâm nghiệp và ngư nghiệp.....	43
3.3.2. Chuyển dịch giữa sản xuất nông nghiệp với các ngành chế biến và dịch vụ	48
3.3.3. Chuyển dịch cơ cấu lao động giữa trồng trọt - chăn nuôi - lâm nghiệp và dịch vụ phục vụ nông nghiệp	53
3.3.4. Chuyển dịch trong nội bộ ngành nông nghiệp	56
3.3.5 Chuyển dịch trong nội bộ ngành lâm nghiệp	58
3.3.6 Chuyển dịch trong nội bộ ngành thủy sản.....	59
3.4. Phân tích các nhân tố ảnh hưởng đến quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp tại huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên	61
3.4.1. Nhân tố điều kiện tự nhiên	61
3.4.2. Nhân tố lao động	63
3.4.3. Nhân tố công nghệ và kỹ thuật.....	63
3.4.4. Nhân tố kinh tế xã hội	64

3.5. Đánh giá quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp tại huyện Đại Tù, tỉnh Thái Nguyên	65
3.5.1. Ưu điểm.....	65
3.5.2. Hạn chế và nguyên nhân	66
Chương 4 GIẢI PHÁP THÚC ĐẨY CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU KINH TẾ NÔNG NGHIỆP TẠI HUYỆN ĐẠI TỪ, TỈNH THÁI NGUYÊN	68
4.1. Quan điểm, định hướng và mục tiêu chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên	68
4.1.1. Quan điểm, định hướng chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2016-2020	68
4.1.2. Mục tiêu chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2016-2020	69
4.2. Giải pháp thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp tại huyện Đại Tù, tỉnh Thái Nguyên	71
4.2.1 Một số giải pháp đối với phòng nông nghiệp huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên.....	71
4.2.2 Một số giải pháp đối với UBND huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên.....	75
4.3. Kiến nghị.....	83
4.3.1. Kiến nghị đối với Bộ Nông nghiệp và phát triển nông thôn.....	83
4.3.2. Kiến nghị với UBND tỉnh Thái Nguyên	84
KẾT LUẬN.....	86
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	88
PHỤ LỤC.....	90

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

CNH-HDH	Công nghiệp hóa- hiện đại hóa
HTX	Hợp tác xã
KTNN	Kinh tế nông nghiệp
KT-XH	Kinh tế xã hội
TPP	Hiệp định đối tác xuyên Thái Bình Dương
UBND	Ủy ban nhân dân
WTO	Tổ chức thương mại Thế giới

DANH MỤC BẢNG

Bảng 3.1: Cơ cấu giá trị giữa nông nghiệp, lâm nghiệp và ngư nghiệp huyện Đại Từ giai đoạn 2013-2015.....	44
Bảng 3.2: Năng suất ngành nông nghiệp, lâm nghiệp và ngư nghiệp huyện Đại Từ giai đoạn 2013-2015.....	46
Bảng 3.3: Cơ cấu giá trị giữa nông nghiệp, chế biến và dịch vụ huyện Đại Từ giai đoạn 2013-2015	48
Bảng 3.4: Năng suất ngành sản xuất nông nghiệp, chế biến và dịch vụ huyện Đại Từ giai đoạn 2013-2015.....	50
Bảng 3.5: Cơ cấu lao động giữa ngành trồng trọt, chăn nuôi, lâm nghiệp và dịch vụ nông nghiệp huyện Đại Từ giai đoạn 2013-2015	53
Bảng 3.6: Cơ cấu vốn đầu tư của các ngành trồng trọt, chăn nuôi, lâm nghiệp và dịch vụ nông nghiệp huyện Đại Từ giai đoạn 2013-2015	54
Bảng 3.7: Sự chuyển dịch của nội bộ ngành nông nghiệp huyện Đại Từ,.....	56
Bảng 3.8: Chuyển dịch của nội bộ ngành lâm nghiệp huyện Đại Từ, ...	58
Bảng 3.9: Sự chuyển dịch của nội bộ ngành thủy sản huyện Đại Từ, ...	59
Bảng 3.10: Cơ cấu sử dụng đất của các ngành nông nghiệp, lâm nghiệp và ngư nghiệp huyện Đại Từ giai đoạn 2013-2015	61

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Việt Nam là một nước nông nghiệp, có nhiều lợi thế và tiềm năng về đất đai, lao động và điều kiện sinh thái,... cho phép phát triển một nền nông nghiệp sinh thái bền vững đa canh và có nhiều mặt hàng xuất khẩu có giá trị lớn.

Song trong thực tế, sản xuất nông nghiệp hiện nay vẫn còn nhiều bất cập cần phải tập trung nghiên cứu và giải quyết, nhằm đáp ứng yêu cầu tăng nhanh tốc độ chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp phục vụ sự nghiệp phát triển CNH và HĐH, tạo thế và lực mới cho sự nghiệp phát triển của nền nông nghiệp Việt Nam trong thời gian tới.

Nhìn chung, trong những năm qua quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp nước ta nói chung và trên địa bàn huyện Đại Từ tỉnh Thái Nguyên nói riêng đã mang lại những hiệu quả tích cực. Cơ cấu kinh tế nông nghiệp của huyện Đại Từ đã được chuyển dịch theo hướng CNH, HĐH, tập trung sản xuất theo hướng hàng hóa, giá trị thực tế sản xuất của mỗi ngành trong sản xuất nông nghiệp được tăng lên, đóng góp của nông nghiệp cho nguồn thu ngân sách của huyện Đại Từ nói riêng và tỉnh Thái Nguyên nói chung ngày càng tăng. Tuy nhiên, so với lợi thế và tiềm năng, huyện còn chưa phát huy hết lợi thế để có sự phát triển nhanh, hiệu quả và bền vững. Sản xuất còn manh mún, mang tính tự phát, phạm vi nông hộ. Chất lượng hàng hóa và sức cạnh tranh không cao, cơ cấu cây trồng chuyển dịch chậm, chưa tương xứng với tiềm năng, lợi thế của địa phương. Sản phẩm bán ra trên thị trường chủ yếu dưới dạng tươi sống, khi vào vụ thu hoạch rộ thường xảy ra tình trạng ế thừa, giá cả giảm mạnh gây thất thu cho nông dân. Các mô hình trình diễn kỹ thuật về khuyến nông, khuyến ngư được nhân rộng ra chưa nhiều... Vì vậy, việc nghiên cứu, đánh giá thực trạng chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp trên địa bàn huyện Đại Từ sẽ chỉ ra được những bất cập, hạn chế và đề xuất các giải pháp nhằm thúc đẩy sự chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp theo hướng hợp lý, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa là hết sức cần thiết.